

Sosiaali- ja terveysministeriö
[Lausuntopalvelu.fi](https://lausuntopalvelu.fi)

Lausunto

10/10/2024

JHL/LA/093/2024

VN/25273/2024

JHL RY:N LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON VALVONNASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

JHL kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muuttamisesta. Lausunto on laitettu lausuntopalvelu.fi -järjestelmään.

JHL:N LAUSUNTO

Kommenttine 5 §:ään esitetyistä muutoksista

JHL pitää perusteltuna sitä, että vammaispalveluiden itsenäiset ammatinharjoittajat rajataan tämän nyt lausunnolla olevan lakimuutoksen ulkopuolelle, kun valvontalain väliaikaista muutosta valmistellaan. JHL yhtyy tässä hyvinvointialueiden ja Helsingin esittämään näkemykseen kuulemistilaisuudessa 25.9. Säännöksen soveltamisalaan ei siis tulisi kuulua vammaispalveluiden itsenäiset ammatinharjoittajat. Perusteluita laajemmin Muut kommentit -kohdassa.

Yleisemmin esitetyt muutokset ovat ymmärrettäviä ja kannatettavia, vaikka eivät poistakaan taustalla olevia ongelmia.

Kommenttine 52 ja 56 §:ään esitetyistä muutoksista

Pidämme esitettyjä muutoksia kannatettavina.

Kommenttine esityksen vaikutuksista

Vaikutusarvioinnissa olisi tarpeen arvioida se, miten realistista on saada lupamenettely sujuvaksi jatkoajan aikana, varsinkin kun jo tehdyillä muilla toimenpiteillä ei ole saatu käsittelyjonoa

lyhenemään. Onkin hyvä, että tilapäisen sääntelyn voimassaoloaikana selvitetään myös muita lainsäädännön muutostarpeita.

Muut kommentit

JHL esitti jo valvontalain valmisteluvaiheessa huolensa siitä, että vammaisten henkilökohtaisen avun työnantajamalli jätettiin kokonaan valvontalain ulkopuolelle. Tilanne tulisi korjata nyt, kun valvontalaki avataan uudelleen.

Kyseessä on keskeinen ongelma työntekijän työturvallisuuden ja oikeusturvan kannalta ja sillä on myös vaikutus asiakasturvallisuuteen. Työ on lähtökohtaisesti yksin työskentelyä ja avustaminen tapahtuu avun käyttäjän kotona. JHL pitää välttämättömänä, että myös henkilökohtaisten avustajien työ otetaan kokonaisuudessaan valvonnan piiriin.

Henkilökohtainen avustaja voi toteuttaa vaativiakin hoidollisia toimenpiteitä ilman mitään hoitoalan koulutusta, sillä henkilökohtaisen avustajan tehtävään ei ole kelpoisuusvaatimuksia. Uudistuvan vammaispalvelulain myötä avustajien tehtäväkenttä myös laajenee, kun ns. itsehoidolliset tehtävät kuten lääkkeen antaminen, haavahoito, katetrointi sekä hengityslaitteen käyttö voivat jatkossa olla enenevässä määrin henkilökohtaisen avustajan tehtäviä.

JHL pitää myös perusteltuna sitä, että vammaispalveluiden itsenäiset ammatinharjoittajat rajataan tämän nyt lausunnolla olevan lakimuutoksen ulkopuolelle, kun valvontalain väliaikaista muutosta valmistellaan. JHL yhtyy tässä hyvinvointialueiden ja Helsingin esittämään näkemykseen kuulemistilaisuudessa 25.9.

Kuulemistilaisuudessa Valviran edustaja viittasi Ruotsin tilanteeseen. JHL:n tietojen mukaan Ruotsin kokemukset etenkin henkilökohtaisen avun osalta ovat haastavia, ja ongelmia on ilmennyt eniten henkilökohtaisen avun pienten palveluntuottajien kanssa. On tärkeää, että henkilökohtainen apu kokonaisuudessaan kuuluu valvonnan piiriin.

Lisätietoja:

Matti Tujula, puh. 050 407 9524

Håkan Ekström
JHL:n puheenjohtaja

Saila Ruuth
toimialajohtaja

